

Albert Boersma
**Ander licht op Withoos:
drie generaties Withoos**

Amersfoort:
Boiten Boekprojecten
2021
ISBN 9789083087092
575 pp
€ 69,95

SASKIA SCHRIJER

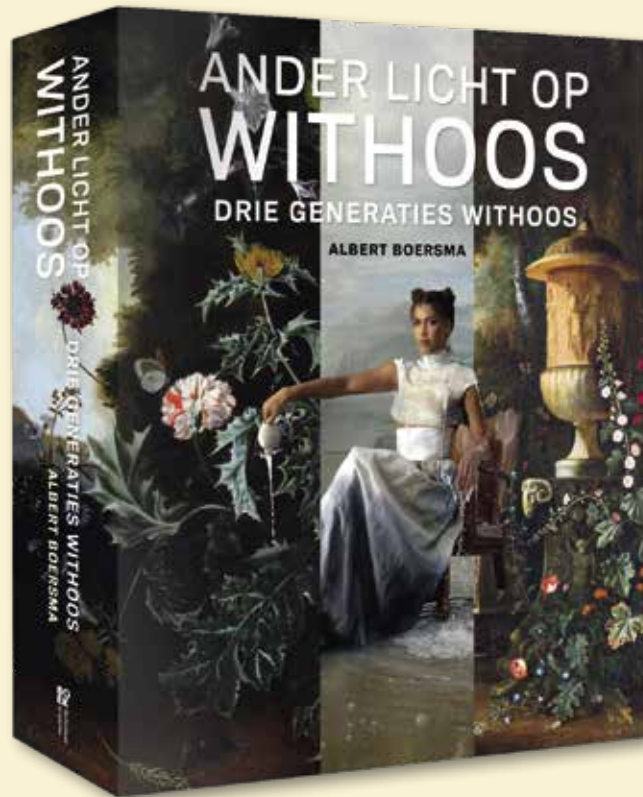
Recensie

Afgelopen jaar verscheen een prachtig naslagwerk over het leven van de bekende kunstschilder Mathias Withoos (Amersfoort 1627-1703 Hoorn). Het werk sluit aan op de gelijknamige tentoonstelling in Museum Flehite die in 2022 te zien was. De auteur laat zien hoe veelzijdig Withoos was als schilder, bestuurder en als 'meester van het licht' in zijn werken. Bij het lezen van de hoofdstukken krijgt de 17e eeuw van Amersfoort echt een gezicht; Boersma omschrijft de vriendschap met Jacob van Campen, woonachtig op Huize Randenbroek, en de invloed van diens kennissenkring op de werken van Withoos. Het maakt dat je als lezer de werken van dichtbij wilt bekijken, wat ook mogelijk is door de vele kleurrijke afbeeldingen in de publicatie.

De carrière van Withoos is in breed perspectief onderzocht. Boersma omschrijft de studiereis naar Rome die Withoos, zoals veel tijdgenoten, maakte. In 1671 schilderde hij het befaamde werk *Gezicht*

op Amersfoort, bestemd voor het stadhuis. En het oeuvre eindigt niet bij Mathias Withoos: ook vier van de acht kinderen van Mathias en zijn vrouw Wendelina van Hoorn maakten een carrière als kunstschilder.

Boersma neemt de lezer mee in de diepere betekenis van de werken van de kunstenaar. Naast grote landschapspanorama's schilderde Withoos zeer gedetailleerde vanitas-stilleven. Ook ontwikkelde hij een nieuw soort stilleven, de *sottobosco* (bosstilleven). Het boek bevat een uitvoerige oeuvre-catalogus, inclusief paginagrote afbeeldingen met detailopnamen. Hierdoor wordt de lezer als het ware meegevoerd met het penseel van de schilder. Met kennis over het verloop van de schilderscarrière van Withoos zijn de werken voor de toeschouwer beter te begrijpen en in de tijd te plaatsen. Dat maakt deze publicatie een *must-read* voor elke kunstliefhebber.

Over de auteurs

Tessa Beckman (1992) studeerde Italiaanse taal & cultuur en Heritage & Memory Studies aan de Universiteit van Amsterdam. Zij specialiseerde zich in cultuurhistorische waarden van door aardbevingen aangetaste monumenten in centraal-Italië. Sinds 2017 is zij verbonden aan de afdeling Stad & Ontwikkeling - Monumentenzorg van de gemeente Amersfoort.

Sanne Beumer (1981) studeerde archeologie van Noordwest-Europa aan de Universiteit van Amsterdam. Vanaf 2014 werkt zij bij de gemeente Amersfoort als beleidsarcheoloog. Zij adviseert over archeologisch onderzoek bij (bouw)projecten en toetst archeologische onderzoeken namens de gemeente Amersfoort en de gemeente Leusden.

Stephanie de Bonth (1983) studeerde Bouwkunde aan de Technische Universiteit Delft. Zij specialiseerde zich gedurende tien jaar bij Hylkema Erfgoed in restauratie, herbestemming en herontwikkeling van cultuurhistorische waardevolle gebouwen en complexen. Sinds 2020 is zij verbonden aan de afdeling Stad & Ontwikkeling - Monumentenzorg van de gemeente Amersfoort.

Ella Brusse (1996) studeerde Stads geschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam. In maart 2021 is zij afgestudeerd met haar scriptie over Amersfoort ten tijde van de cholera-epidemie in 1866.

Erik Drenth (1962) heeft prehistorie gestudeerd aan het Biologisch-Archeologisch Instituut te Groningen. Als senior materiaalspecialist bij het archeologische bedrijf BAAC doet hij vandaag de dag vooral onderzoek naar de anorganische materiële cultuur (aardewerk, metaal, natuursteen en vuursteen) uit de Nederlandse prehistorie.

Eelco Dijkstra (1969) studeerde bosbouw aan de universiteit van Wageningen. Na een zeer diverse loopbaan, zo'n 18 jaar geleden zijn passie gevonden in de wereld van het culturele erfgoed. Sinds 2019 werkzaam als adviseur monumentenzorg bij de afdeling Stad & Ontwikkeling - Monumentenzorg van de gemeente Amersfoort.

Elizabeth den Hartog (1962) is docent oude architectuur en kunst tot 1500 aan het Leiden University Centre for the Arts in Society van de Universiteit Leiden. Zij is gespecialiseerd in de architectuur, sculptuur en inrichting van middeleeuwse kerken in de Nederlanden en heeft op dit gebied veel gepubliceerd.

Timo d'Hollosy (1967) behaalde zijn propedeuse in Geologie aan de Rijksuniversiteit Utrecht en studeerde vervolgens Pre- en Protohistorie aan de Universiteit van Amsterdam. Daar specialiseerde hij zich in de fysische antropologie (onderzoek van menselijk skeletmateriaal). In 2021 voltooide hij zijn opleiding tot bouwhistoricus. Sinds 1994 is hij werkzaam als stadsarcheoloog bij Gemeente Amersfoort en geeft hij als coördinator leiding aan het team van archeologen en vrijwilligers, ondergebracht in het Centrum voor Archeologie. Daarnaast is hij incidenteel gastdocent aan de Hogeschool Utrecht.

Annemieke Hoogenboom (1956) studeerde kunstgeschiedenis aan de Universiteit Utrecht en is daar hoofddocent. Ze promoveerde op een onderzoek naar de maatschappelijke en economische positie van Nederlandse kunstenaars in de negentiende eeuw. De geschiedenis van Amersfoort heeft haar persoonlijke belangstelling. Ze woont aan de Celsiusstraat.

Sandra Hovens (1968) studeerde bouwkunde aan de Technische Universiteit Delft met restauratie als specialisatie. Zij werkt sinds 1993 bij de afdeling Stad & Ontwikkeling - Monumentenzorg van de gemeente Amersfoort. Daarbinnen is zij verantwoordelijk voor restauraties, advisering aan monumenteneigenaren en coördinatie van het beschermd stadsgezicht binnenstad. Daarnaast is zij incidenteel gastdocent bij de Erfgoedacademie en de Hogeschool Utrecht.

Hanneke Kruidhof (1992) studeerde Bouwkunde en Architectuurgeschiedenis & Monumentenzorg aan de Universiteit van Utrecht. Zij specialiseerde zich in jong erfgoed (na 1965) in Nederland. Sinds 2020 is zij werkzaam als secretaris van de Subcommissie Erfgoed en vergunningverlener bij de gemeente Amersfoort.

Gerard Raven (1954) studeerde geschiedenis aan de Universiteit Leiden. Hij was in 1991-2019 conservator van Museum Flehite. Hij is voorzitter/eindredacteur van het jaarboek *Flehite* en was lange tijd hoofdredacteur van *Kroniek: tijdschrift Historisch Amersfoort*. Zijn laatste boeken zijn *Monumenten in Hoogland en Amersfoort-Noord: overzicht van de bouwkunst tot 1974* (Bussum, 2013) en *Verbinding: 50 jaar De Hoeksteen 1971-2021* (Amersfoort 2021).

Ton Reichgelt (1944) studeerde sociale geografie aan de Katholieke Universiteit van Nijmegen. Daarna was hij werkzaam als leraar aardrijkskunde VWO/HAVO. Vanaf 1998 werkte hij tot zijn pensioen in 2009 bij Archief Eemland, daarna als vrijwilliger.

Itamar de Rooze (1983) studeerde mediterrane archeologie aan de Rijksuniversiteit Groningen. Vanaf 2009 werkt hij als archeoloog bij de gemeente Amersfoort. Daarbinnen

is hij verantwoordelijk voor het archeologisch veldwerk en de rapportage daarvan. Daarnaast houdt hij zich bezig met het onderzoeken van houten artefacten en de conservering.

Saskia Schrijer (1987) studeerde Kunstgeschiedenis en Architectuurgeschiedenis & Monumentenzorg aan de Universiteit Utrecht. Zij specialiseerde zich in de ontwikkeling van buitenplaatsen en herbestemming van monumenten. Zij werkt sinds 2009 als adviseur Monumentenzorg en secretaris CRK Erfgoedcommissie bij de afdeling Stad & Ontwikkeling van de gemeente Amersfoort. Daarnaast is zij incidenteel gastdocent bij de Erfgoedacademie.

Francien Snieder (1955) studeerde prehistorie met nadruk op middeleeuwse archeologie aan de Universiteit van Amsterdam. Van 1987 tot 2021 was zij stadsarcheoloog van Amersfoort.